

Vår saksbehandler
Monica Drage Thorbjørnsen

Dokumentdato
20.03.2024

Deres dato

Vår referanse
2024/87-

Deres referanse
2024/225

FOLLDAL KOMMUNE

Gruvvegen 7
2580 FOLLDAL

Automatisk tilbakemelding - Planstrategi 2024-2027 for Folldal kommune med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel - høring og offentlig ettersyn

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor automatisk ut dette generelle svaret på slike saker.

Det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Statsforvalteren har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Statsforvalteren har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Statsforvalterens oppfølging. DSB samarbeider med Statsforvalteren og vil gi faglig innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig.

Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Dersom plansaken gjelder areal knyttet til etablert storulykkevirksomhet eller areal hvor det planlegges etablering av anlegg som sikkert eller muligens vil bli storulykkeanlegg, bes det også om at høringen sendes DSB på nytt. Det må fremgå av oversendelsen at saken gjelder plansak knyttet til anlegg omfattet av storulykkeforskriften.

Vi viser til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Med hilsen
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arkiv

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 Tønsberg

Besøksadresse
Rambergveien 9, 3115 Tønsberg

E-post
Postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
www.dsb.no

Organisasjonsnummer
974 760 983

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten

PROTOKOLL MØTE 29.04.2024, kl. 16.00-20.00

2024/25 FOLLDAL – PLANSTRATEGI 2024-2027 OG PLANPROGRAM FOR REVISJON AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL

SAKSOPPLYSNINGER

Folldal kommune har sendt forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel på høring. For planstrategien ønskes det «spesielt innspill på planlagt planarbeid regionalt og i nabokommuner som kan ha betydning for Folldal kommunes planarbeid». For planprogrammet for revidering av kommuneplanens arealdel «ønskes tilbakemelding på organisering av planarbeidet, da særlig foreslåtte fokusområder, og opplegget for medvirkning. Det er også mulig å komme med innspill til selve planen».

Utdrag fra Planstrategi 2024-2027

Hele høringsdokumentet ligger her: [Planstrategi 2024-2027 for Folldal kommune \(framsikt.net\)](#)

Kap 4. 4 Utviklingstrekk og utfordringer - kunnskapsgrunnlaget

Folldal kommune har store arealer med fjellområder, seterdaler og seterområder, vernet natur og har arealer innenfor tre villreinområder. Totalt er 42% av kommunens areal innlemmet i verneområder og villreinområdet utgjør 81% av kommunens totale areal.

...

Gjeldende kommuneplanens arealdel har 2182 dekar med områder avsatt til fritidsbebyggelse, men der det ennå ikke er utarbeida reguleringsplaner....

....

Prognosen for Folldal kommune viser en utvikling med et synkende innbyggertall og endring av sammensetningen i befolkningen.....antall i yrkesaktiv alder vil reduseres i de neste 5 årene med 5%, fra 846 stk i 2024 til 807 stk i 2029 dersom prognosen slår til..... Samtidig som det planlegges for et synkende innbyggertall vil det være viktig å tilrettelegge for tiltak som kan opprettholde antall innbyggere.

....

Reiseliv og turisme:

Utvikle og markedsføre Folldal som et reisemål for stilleturisme, med fokus på naturopplevelser, friluftsliv, og bærekraftige aktiviteter.

Stimulere til etablering av overnattingssteder og turistfasiliteter som er tilpasset stilleturisme.

Tilrettelegge for guidede turer og arrangementer som fremmer ro, ettertanke og kontakt med naturen.

Arealdelen til gjeldende kommuneplan ble vedtatt 14.02.2019. «De fleste av dispensasjonene gitt til gjeldende arealdel omfatter tiltak på eller i tilknytning til eksisterende fritidsbebyggelse innenfor LNFR-

området og hensynssoner, og det er spredt utover kommunens areal. Generelt er det hensiktsmessig at slike saker behandles som dispensasjon slik at særlige hensyn blir vurdert i den enkelte sak».

Kommunens arealstrategi ble vedtatt 07.09.2023 og er en del av kommuneplanens samfunnsdel (sak [2022/8](#) i Villreinnemnda). Arealstrategien skal følges opp i kommuneplanens arealdel.

Arealstrategien har bl.a. følgende mål:

- *Ta vare på villreinen og sårbar natur.* Dette målet skal nås gjennom at nye områder for bebyggelse skal etableres i tilknytning til eksisterende infrastruktur.
- *Ha hytteutbygging på naturens premisser.* Strategiene for å nå dette målet er å ikke ha større reserve av planlagte hytteområder i Kommuneplanens arealdel enn det er behov for, og ikke tillate ny spredt fritidsbebyggelse.

Kommunen har 534 fritidsboliger totalt. Planreserven var pr. 1.1.24 på 279 tomter avsatt i reguleringsplan og 2182 dekar avsatt til fritidsformål i gjeldende kommuneplan som ennå ikke er regulert. Fra 2017 til 2024 er det bygd eller fradelt i gj.sn. 2,1 fritidsboliger/tomter pr. år. «Legges samme utbyggingsfart til grunn, har kommunen ledige regulerte hyttetomter for 130 år! Sammen med de uregulerte områdene avsatt til fritidsformål, har kommunen en langt større hyttereserve enn det er behov».

Kommunen skriver at det ved revidering av kommuneplanens arealdel bl.a. er behov for å redusere kommunens hyttereserver ved en gjennomgang av ubebygde områder avsatt til fritidsbebyggelse i kommunens arealplaner (såkalt «planvask»).

Folldal har en kommunedelplan for kulturbygg, idrett og fysisk aktivitet (2016 – 2024). Denne inkluderer en egen sti- og løypeplan. Det foreslås at revisjon av kommunedelplanen utsettes til tiltaksplanene for villrein er vedtatt.

Planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel

Revisjonen skal omfatte fem hovedområder, inkludert «Naturmangfold og jordvern». Revisjonen skal omfatte en reduksjon av kommunens hyttereserver. I tillegg skal planen vurdere lokalisering og avgrensing av avsatte områder for ny bebyggelse med hensyn til naturmangfold og jordvern.

I konsekvensutredningen for denne arealplanen må det spesielt tas hensyn til bl.a. leveområdet for villrein. I tillegg til å vurdere det enkelte forslaget til endringer, skal den totale belastningen på villreinområdene av alle endringsforslagene vurderes.

VURDERING

Folldal kommune har et omfattende planverk, og praksis/ambisjoner om jevnlig rullering av planene. Planstrategien og planprogrammet følger opp målsettingene om ivaretagning av villreinsens leveområder både fra gjeldende arealdel og samfunnsdel i kommuneplanen. Dette er svært positivt. Vi vil her særlig trekke fram at kommunen ved revisjon av kommuneplanens arealdel vil foreta en såkalt «planvask» med mål om å redusere tomtereserven for fritidshus.

5.april ble Stortingsmeldinga om villrein framlagt [Meld. St. 18 \(2023–2024\) - regjeringen.no](#). Denne bør nevnes under nasjonale forventninger.

Når det gjelder dispensasjoner for påbygg av eksisterende fritidsboliger skriver kommunen at

«Generelt er det hensiktsmessig at slike saker behandles som dispensasjon slik at særlige hensyn blir vurdert i den enkelte sak». Dette er imidlertid ikke i tråd med Naturmangfoldlovas §10 om å vurdere samla belastning av tiltak, også framtidige. Det er heller ikke i tråd med retningslinjene for buffersona i regional plan for Rondane og Sølnekletten:

«Lokale rammer for bebyggelsen må konkret vurderes i den enkelte buffersona og fastsettes ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse. Kommunene anbefales (gjennom revidering av kommuneplanens arealdel) å utarbeide særskilte bestemmelser for buffersonene».

Med få hytter totalt utenfor regulerte områder og med få dispensasjonssøknader i året, ser vi at det kan bli en uforholdsmessig stor jobb å utarbeide slike retningslinjer. Det er imidlertid viktig at kommunen også i dispensasjonssaker foretar en samla vurdering av potensiell utbygging av alle fritidshus.

FORSLAG TIL VEDTAK

Planstrategien og planprogrammet følger opp målsettingene om ivaretaking av villreinens leveområder både fra gjeldende arealdel og samfunnsdel i kommuneplanen. Dette er svært positivt. Villreinnemnda vil her særlig trekke fram at kommunen ved revisjon av kommuneplanens arealdel vil foreta en såkalt «planvask» med mål om å redusere tomtereserven for fritidshus.

Det er viktig at kommunen i dispensasjonssaker foretar en samla vurdering av potensiell utbygging av alle fritidshus, jfr. Naturmangfoldlovas §10.

NEMNDAS BEHANDLING

Det er svært positivt at kommunen vil foreta en «planvask» med sikte på å redusere antall tomter for fritidsbebyggelse. Dette er et eksempel til etterfølgelse for andre kommuner.

VEDTAK

Planstrategien og planprogrammet følger opp målsettingene om ivaretaking av villreinens leveområder både fra gjeldende arealdel og samfunnsdel i kommuneplanen. Dette er svært positivt. Villreinnemnda vil her særlig trekke fram at kommunen ved revisjon av kommuneplanens arealdel vil foreta en såkalt «planvask» med mål om å redusere tomtereserven for fritidshus.

Det er viktig at kommunen i dispensasjonssaker foretar en samla vurdering av potensiell utbygging av alle fritidshus, jfr. Naturmangfoldlovas §10.

Vedtaket var enstemmig.

Statens vegvesen

FOLLDAL KOMMUNE
Gruvvegen 7

2580 FOLLDAL

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Randi Sira / 61271232

Vår referanse:
24/72468-2

Deres referanse:
24/225 - 3

Vår dato:
21.05.2024

Høringsuttalelse til planstrategi 2024–2027 for Folldal kommune med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel.

Vi viser til mottatt høring av planstrategi 2024–2027 for Folldal kommune med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel.

Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Denne bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling. Kommunens forslag til planstrategi inneholder oversikt over nasjonale og regionale føringer, kunnskapsgrunnlag om kommunen og prioriterte planoppgaver i perioden 2024–2027.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vårt samfunnsoppdrag er *å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem.*

Vi uttaler oss på vegne av staten som forvalter av riksveg og etaten sine egne kulturminner, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Industrigata 1
2619 LILLEHAMMER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

berører samferdsel. Dette gir oss rett til å stille krav til både statlige, fylkeskommunale og kommunale vegger, gater og løsninger for gående og syklende.

Statens vegvesens rolle i denne saken er som sektormyndighet.

Våre kommentarer

Folldal kommune har konkludert med at det er behov for å revidere kommuneplanens arealdel. Samfunnsdelen ble vedtatt 07.09.2023 og det er vurdert at denne ikke har behov for revidering da den er vurdert i stor grad å følge opp sittende kommunestyres politikk.

I samfunnsdelen er det vedtatt en arealstrategi som skal følges opp i arealdelen. Arealstrategien legger opp til nybygging i eller rundt Folldal sentrum og grendesentrene. Det skal legges til rette for spredt boligbygging langs eksisterende vegnett.

Statens vegvesen forventer at kommunen legger de statlige planretningslinjene for samordnet bolig-, areal og transportplanlegging til grunn for revisjon av kommuneplanen. Arealstrategien i Folldal ser ut til å bygge opp under dette.

Arealbruk og transportbehov henger nøye sammen. For å nå klimamålene i kommuneplanen er det viktig at kommunen reduserer behovet for transport med bil. For å nå dette målet er det viktig å legge til rette for lokale tjenestetilbud – både offentlige og private – i størst mulig grad kan nås til fots eller med sykkel.

For å få en kompakt og fotgjengervennlig utbygging i kommunesenteret er det viktig at kommunen prioriterer fortetting fra bygdesentrum og utover.

Folldal kommune er en kommune med mye spredt bebyggelse der det er nødvendig for mange å bruke bilen. Fortetting, slik kommunen også legger opp til, vil skape mer attraktive steder og muliggjøre at den del reiser kan tas til fots og sykkel.

Det skal legges til rette for boligbygging i eller rundt Folldal sentrum og grendesentrene. Samtidig skal det legges til rette for spredt boligbygging i tilknytning til eksisterende vegnett. Vi mener spredt boligbygging bør være i svært begrenset omfang slik at det ikke legges til rette for boligsatelitter langt fra sentrum.

Det er også positivt at kommunen ikke ønsker å ha større planreserve for hyttebygging enn det er behov for, og at det ikke skal tillates ny spredt hyttebebyggelse.

Folldal kommune ble godkjent som trafikksikker kommune 16.05.2023.

Gjeldende trafikksikkerhetsplan ble vedtatt i 2023 og gjelder til 2028. Vi anbefaler at trafikksikkerhetsplanen oppgraderes hvert fjerde år.

Vi beklager sent svar.

Med hilsen

Kurt Gjerstad
fungerende seksjonssjef

Randi Sira

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

INNLANDET FYLKESKOMMUNE, Postboks 4404 Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
STATSFORVALTEREN I INNLANDET, Postboks 987, 2604 LILLEHAMMER

Innspill til høring planstrategi for Folldal kommune 2024 – 2027 med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel

Folldalslista har følgende innspill til høringen:

- Man ser på om det er planer som kan slås sammen
- Planer bør være så korte som mulig
- Hva er forskjellen på en handlingsplan og en strategi?
- Allment burde man tatt utgangspunkt i målene i kommuneplanen og bygd opp med handlingsplaner som svarer på disse målene. Under handlingsplanene kan man ha tiltaksplaner som svarer opp med hvilke tiltak som kreves og skal gjennomføres. Kommuneplaner, kommunedelplaner og handlingsplaner er politiske og behandles i kommunestyret, mens tiltakene/tiltaksplanene er administrative dokumenter

Til de ulike planene nevnt i planstrategien:

- Arbeidsgiverstrategi – Folldal kommune har som mål å være en attraktiv arbeidsgiver. Vi mener at man da viser til dette målet i kommuneplanen og ut ifra det sier noen om hvordan man vil være det, kort
- Rekrutteringsstrategi. Denne bør være en del av arbeidsgiverstrategien
- Boligsosial handlingsplan. Folldalslista mener at dette ikke trenger å være en handlingsplan, men at det gjøres som en tiltaksliste. Dette må være et løpende, levende dokument som administrasjonen jobber med, og ikke trenger å behandles politisk
- Helse- og omsorgsplan. Se på om det er andre planer som kan legges inn i denne, evt. om det er områder som bør trekkes ut.
- Informasjonsstrategi for Folldal kommune. Må holdes kort
- Kommuneplanens arealdel. Folldalslista støtter at det foretas planvask og at man reduserer kommunens hyttereserve. Vi mener videre at man må vaske planen når det gjelder areal avsatt til spredt boligbygging
- Regional næringsstrategi. I hvilken grad blir denne gjort relevant for Folldal? Må sees opp imot strategisk næringsplan for Folldal kommune. Skal man ha begge deler? Her må kommunestyret orienteres og få komme med sine innspill. Folldalslista foreslår et arbeidsmøte i kommunestyret om næringsarbeid, lokal næringsplan og regional næringsstrategi i nær framtid
- Strategisk næringsplan Folldal kommune. Se forrige punkt
- Strategiplan for integrering. Planen vedtatt i 2016, må slik vi ser det må denne gjøres noe enklere, forkortes og ryddes. Den fremstår som utdatert. Vi foreslår at den settes som en tiltaksplan som flyktningetjenesten bruker i sitt arbeid.

Folldal 29.april 2024

Emne: Innspill til planstrategien

Til: Synnøve Kjøsberg <synnove.kjonsberg@folldal.kommune.no>

Sendt: 14.04.2024 10:02:13

Fra: Malin Wassdahl <malin.wassdahl@folldal.kommune.no>

Hei,

Oversender innspill til planstrategien fra Rådet for personer med funksjonsnedsettelse.

Sak 8/24. Planstrategien

Innspill fra rådet:

Folldal kommune utarbeider en strategi for samhandling med frivillige, interessegrupper, lag og foreninger i perioden.

Planer bør være kortfattede og utformes med et enkelt og tydelig språk.

Med hilsen

Malin Wassdahl

Kommunedirektør

Nyberg

Telefon: 99702594

Mobil: 99702594

Folldal kommune

Gruvvegen 7

2580 Folldal

Telefon 62 49 10 00

postmottak@folldal.kommune.no

Det gjøres oppmerksom på at e-post kan bli journalført som offentlig post i tråd med kommunens rutiner.

FOLLDAL KOMMUNE
Gruvvegen 7
2580 FOLLDAL

Vår dato: 03.04.2024

Vår ref.: 202405636-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 24/225

Saksbehandler: Trine Økseter

Knudsen/trkn@nve.no

NVEs innspill - Offentlig ettersyn - Planstrategi 2024-2027 med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel - Folldal kommune

Vi viser til brev datert 19.03.2024 hvor forslag til planstrategi med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel ut på høring og til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningslovens §§ 10-1, 11-12 og 11-13.

I utkast til planstrategi viser Folldal kommune til nasjonale og regionale føringer for kommunal planlegging. Videre er det pekt på lokale utviklingstrekk og utfordringer. Med bakgrunn i dette har kommunen kommet fram til en prioritering av hvilke planer kommunen ønsker å revidere i denne perioden.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete uttalelse

NVEs faglige råd er at kommunen gjennom arbeidet med planstrategien også identifiserer hvilke tidligere vedtatte arealplaner som med dagens kunnskap om klimaendringer, naturfare og vassdragsmiljø ikke ville blitt godkjent for videre utbygging. Kommunen bør gjennom planstrategien ta stilling til om disse vedtatte arealplanene skal oppheves eller endres.

NVE kan ikke se av utkast til planstrategi at det er gjort vurdering i forhold til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunen jf. sivilbeskyttelsesloven. NVEs faglige råd er derfor at det gjøres en vurdering omkring revisjon av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og at klimaendringer og naturfare vies ekstra oppmerksomhet i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

NVE kan bidra til konkret veiledning i dette arbeidet dersom ønskelig.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Trine Økseter Knudsen
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

FOLLDAL KOMMUNE

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

FOLLDAL KOMMUNE
Gruvvegen 7

2580 FOLLDAL

Deres ref:
24/255Vår ref:
2024/8589-2
Hanne Thingstadberget, plan
Mette Bjørnsen Saur, samferdsel
Agnethe Jovall, Bygg landskapDato:
30.04.2024

Svar - Høring - Planstrategi Folldal kommune 2024-2027, med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel

Vi viser til oversendelse ved brev datert 19.03., med svarfrist 29.04.2024. Saken omhandler høring og offentlig ettersyn av forslag til planstrategi for Folldal kommune 2024 – 2027, med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel.

Hvert fjerde år skal kommunen i henhold til plan- og bygningsloven § 10-1 vedta kommunal planstrategi. Planstrategiens hensikt er å belyse kommunens planbehov innenfor kommunestyreperioden, det vil si hvilke planoppgaver kommunen bør igangsette eller videreføre de neste tre til fire år. Dette bidrar til økt forutsigbarhet i kommunens planleggingsarbeid og gir en forståelse av ressursbehovet knyttet til planlegging i perioden.

Fylkeskommunens høringsinnspill

Kommunen har til planstrategien en god gjennomgang av utviklingstrekk og utfordringsbildet hvor det pekes på fire hovedutfordringer knyttet til demografi, et lite aktivt boligmarked, vern vs. bruk og klimautfordringer og utvikling i landbruket. Det er også en god drøfting hvor det legges strategier for å møte disse utfordringene. I planstrategien gjøres en systematisk gjennomgang og vurdering av eksisterende planer, samt en evaluering av nye behov som krever planlegging. Det tydeliggjøres også at samfunnsdelens arealstrategi skal følges opp i revideringen av arealdelen, som viser et godt planarbeid.

Ang. regionale planer

I 2023 vedtok Innlandet fylkeskommune tre nye regionale planer. Regional plan for det inkluderende innlandet, regional plan for samfunnsikkerhet og regional plan for klima, energi og miljø. Planene er tverrfaglige og setter fokus komplekse utfordringer vi må løse og håndtere nå og i framtida. Disse sammen med andre regionale planer er inkludert under regionale føringer i planstrategien.

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar**Besøksadresse:**
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar**Telefon:** +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

De regionale planene vil kunne gi relevant kunnskap og bidra til at regionale mål og strategier kan nås. Sett opp mot dette vil vi nevne kunnskapsgrunnlaget til regional plan for samfunnssikkerhet, som vil supplere fylkesROS. Vi savner en beskrivelse av kommunes utslippstall under punkt 4.4 klima og klimatilpasning, og en beskrivelse av muligheter og utfordringer i framtidens energisituasjon.

Kommunen bør i sitt arbeid med kommuneplanens arealdel legge føringer fra gjeldende regionale planer til grunn. Her løftes det blant annet at areal- og naturregnskapet bør tas i bruk, det bør vurderes å gjenbruke framfor å ta i bruk nye arealer, utbygging av fornybar energi vurderes opp mot bærekraftig forvaltning hvor natur og kulturmiljø vektet høyt og at den nasjonale jordvernstrategien skal følges opp.

Noen nyttige verktøy i dette arbeidet er areal- og naturregnskap, jordvernstrategi og naturmangfoldplan. Areal- og naturregnskapet for Innlandet vil kunne gi en god oversikt over dagens og fremtidig arealbruk. En jordvernstrategi vil gi økt kunnskap om jordbruksarealet og gi økt kunnskap om jordvernet i planprosesser. En plan for naturmangfold vil kunne gi økt kompetanse og synliggjøre betydningen av naturmangfold i kommunen eller regionen.

I revidering av kommuneplanens arealdel minner vi om at Regional plan for vannforvaltning for vannregion Innlandet og Viken vannregion 2022 - 2027 har planretningslinjer for arealbruk. I kommuneplanens arealdel bør det legges inn bestemmelser som ivaretar vassdragsmiljø, kantvegetasjon og *byggeforsbudssoener*, og legges opp til en arealbruk som hensyntar vassdrag og vassdragsnære arealer. Dette vil være med å legge til rette for å opprettholde og nå miljømålene som er vedtatt for elver, bekker og sjøer gjennom vannforskriften og vannforvaltningsplanen.

Ang. kulturarv

Ett av formålene er å vurdere å ta inn forslag til bestemmelser fra kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø samt utarbeide temakart. Fylkeskommunen anbefaler at kommunen gjør det.

Ang. samordnet bolig- areal- og transportplanlegging

Transport er en vesentlig bidragsyter til miljø- og klimaproblemer lokalt, nasjonalt og globalt. Det er igjennom arealforvaltningen nødvendig å redusere transportomfanget og legge til rette for mer miljøvennlige transportmiddelvalg for å nå klimamålene. En samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SBAT) gjør det mulig å begrense arealbruken, redusere transportmengden og velge mer miljøvennlige transportmidler. Dette utgjør en vesentlig planleggingsoppgave for kommunen. En del av denne vurderingen er tilrettelegging for boliger (leiligheter eie/leie, eneboliger i felt, spredte boliger etc.) og andre utbyggingsområder som skaper transport, på «riktige» steder i kommunen. Ved å prioritere utvikling innenfor eksisterende bosettingsstruktur vil flere kunne redusere transporten og kunne gå eller sykle til og fra sine daglige gjøremål.

Fylkeskommunen forutsetter at statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP) legger føringer for videre arbeid med kommuneplanens arealdel.

Ang. boligbebyggelse

Kommunen har satt fokus på å vurdere områder avsatt til spredt boligbebyggelse med bakgrunn i konfliktfylte saker og avstand til eksisterende veg. Videre skal det vurderes utvidelse av område avsatt til boligbebyggelse på Krokhaug. Det er positivt at kommunen vurderer å utvide områder der det allerede er etablert boligbebyggelse.

Det vil være vanskelig å treffe riktig plassering for LNF-spredt-områder, og på den måten unngå dispensasjonsbehandling. Det er hensiktsmessig med retningslinjer i kommuneplanens arealdel for hva som bør ivaretas ved lokalisering av boliger i spredte strøk (LNFR). Det er positivt at kommunen ønsker å vurdere tidligere avsatte områder til LNFR for spredt boligbebyggelse, for å vurdere om de er aktuelle for videreføring eller om de bør tas ut. Et viktig tema ved vurdering av hvorvidt det skal tilrettelegges for boligområder/spredt boligbebyggelse er også mulighetene for å kunne gå eller sykle til naturlige målpunkt i kommunen.

Ang. fritidsbebyggelse

Det er positivt å se fokus på planvask og reduksjon av hyttereserven, som synliggjør engasjement for bærekraftig utvikling.

Ang. trafikkavvikling og trafiksikkerhet

Trafiksikkerhet og fremkommelighet for alle trafikantgrupper, herunder tilrettelegging for gående og syklende omtales i planprogrammet i forbindelse med utredningsbehov. Fylkeskommunen legger til grunn at trafikkavvikling og trafiksikkerhet knyttet til alle nye utbyggingsområder blir tema og belyses i konsekvensutredningen. Det må legges vekt på at nye boligområder tilrettelegges for myke trafikanter, og det må beskrives om nye utbyggingsområder medfører behov for tiltak på vegnettet.

Ang. fylkesveg

Fylkeskommune har ansvaret for drift, utbygging, planlegging og forvaltning av fylkesvegene, og som vegeier har vi ansvar for å ivareta våre interesser knyttet til fylkesvegnettet.

Langs offentlige veger i uregulerte områder gjelder bestemmelser om byggegrenser angitt i vegloven. Med bakgrunn i veglovens § 29 vedtok Fylkestinget i 2020 en Vegnettsplan som differensierer og fastsetter byggegrensene. Vi ber derfor om at det i kommuneplanens arealdel tas inn en retningslinje (ikke bestemmelse) som sier at det er den til enhver tid gjeldende Vegnettsplan for Innlandet fylkeskommune, som skal legges til grunn ved avvik (dispensasjon) fra byggegrensene langs fylkesveg. Det er Innlandet fylkeskommune som fatter dispensasjonsvedtak etter vegloven.

Når det gjelder behandling av avkjørselssaker langs fylkesveg i uregulerte områder, ber vi om at det også tas inn en retningslinje (ikke bestemmelse) i arealplanen som sier at det den til enhver tid gjeldende Vegnettsplan for Innlandet fylkeskommune som skal legges til grunn ved behandling av avkjørselssaker. Det skal søkes fylkeskommunen om avkjørselstillatelse etter vegloven ved ny avkjørsel eller utvidet bruk i uregulerte områder.

Ang. folkehelse

I planstrategien vises det til nasjonale mål for folkehelse, og det gis en god oppsummering av kommunens utfordringer og ressurser på folkehelseområdet. Det er veldig bra at det er gjort en vurdering av årsaksforhold og konsekvenser, og foreslått helsefremmende og forebyggende tiltak. Kommunens oversiktsdokument på folkehelse er fra 2015, og det står at tilstanden ikke har endret seg i stor grad siden den gang. Kommunen vil prioritere å utarbeide et oppdatert oversiktsdokument, og da anbefales det å bruke tall fra folkehelseundersøkelsen i Innlandet som ble gjennomført i 2023. Den gir tall på kommunenivå, og gir kunnskap om livskvalitet og folkehelse som ikke finnes andre steder. Tallene finnes på innlandsstatistikk.no, og kommunen kan ta kontakt med fylkeskommunen ved behov for veiledning rundt disse dataene.

I revidering av arealdelen er det viktig at kommunen følger opp gode folkehelsemål som er nevnt i den nylig vedtatte samfunnsdelen. Den sier blant annet at folkehelse skal ivaretas i

planleggingen, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Planlegging skal også sikre trygge og helsefremmende by- og bomiljø. Det er fint med en tydeliggjøring av hvordan disse hensynene blir ivaretatt i arealdelen.

Med vennlig hilsen

Kristin Ryen Reithaug
Seksjonssjef, plan

Hanne Thingstadberget
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

- STATSFORVALTEREN I INNLANDET
- STATENS VEGVESEN

FOLLDAL KOMMUNE
Gruvvegen 7
2580 FOLLDAL

Deres ref:
Vår ref: 2024/64378
Dato: 08.04.2024
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

SVAR TIL HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN - PLANSTRATEGI 2024 - 2027 FOR FOLLDAL KOMMUNE MED PLANPROGRAM FOR REVIDERING AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL - VARSEL OM OPPSTART

Mattilsynet viser til varsel om oppstart av høring og offentlig ettersyn - Planstrategi 2024 - 2027 for Folldal kommune med planprogram for revidering av kommuneplanens.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann.

Som høringsinstans til arealplaner har Mattilsynet i oppgave å bidra til at arealplanen ivaretar nasjonale og regionale interesser innenfor områdene:

Saksopplysning:

Høringen består av to deler:

- Planprogram for revideringen av kommuneplanens arealdel.
  - Kommuneplanens arealdel skal ta utgangspunkt i vedtatt planstrategi, og skal henge sammen med det plangrunnlaget kommunen har fra tidligere.
  - Arealdelen skal bygge på den vedtatte samfunnsdelen og følge opp mål og strategier som er der.
- Planstrategi 2024 – 2027
  - Gjennom planstrategien skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres. Kommunestyret skal også gjennom planstrategien prioritere andre sentrale planbehov for perioden 2024-2027.

Mattilsynets kommentar:

Planprogram for revideringen av kommuneplanens arealdel

Vi ønsker at det settes fokus på trygg og sikker vannforsyning. Dette er et tverrsektoriell tiltak som gjelder både for boliger, fritidsboliger og næring, og som har stor betydning for folkehelsen. Det har også betydning for bosettingsmønster og mulighet for etablering av hyttefelt.

Planstrategi 2024 – 2027

Innledningsvis vil vi nevne at planstrategien er ryddig og oversiktlig fremstilt. Mattilsynet ønsker å gi innspill/synspunkter til kunnskapsgrunnlag, planbehov og evt. andre relevante forhold som vi bør hensyntas i det videre arbeidet med kommunal planstrategi.

Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til blant annet samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i perioden.

Når det gjelder nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027 vil vi spesielt fremheve følgende:

- «Sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur for vannforsyning og avløp, er en viktig del av kommunale planer. Vannforekomster som benyttes til vannforsyning må beskyttes mot forurensning med hensynssoner med tilhørende planbestemmelser. Dette kan også bidra til å redusere behovet for rensing ved produksjon av drikkevann».
- «Kommunene har ansvar for å sikre husholdningene og næringslivet tilgang på tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann. Dette er en forutsetning for god helse og et velfungerende samfunn».
- «En robust vannforsyning er avgjørende for samfunnssikkerheten. Det kommunale ledningsnett er generelt i dårlig forfatning, lekkasjegraden er høy og fornyelsesgraden av ledningsnett er ikke tilstrekkelig til å unngå økende forfall. Det medfører fare for forurensning av drikkevannet og leveringssvikt. Det er derfor viktig at den kommunale sektor- og arealplanleggingen ses i sammenheng og bidrar til å løse disse utfordringene».

Det er oppgitt at kommuneplanens arealdel skal revideres. Den eksisterende ble vedtatt i 2019. I plansammenheng er den relativ ny. Ut fra den nye kunnskap som fremkommer ser det ut som det likevel kan være behov for å revidere den.

Det er oppgitt at det jobbes regionalt med oppdatering av ROS analyse.

Kommunens helhetlige ROS-analyse ble vedtatt i 2018. Med tanke på sikkerhetsutviklingen i samfunnet er deler av denne nok utdatert og bør revideres.

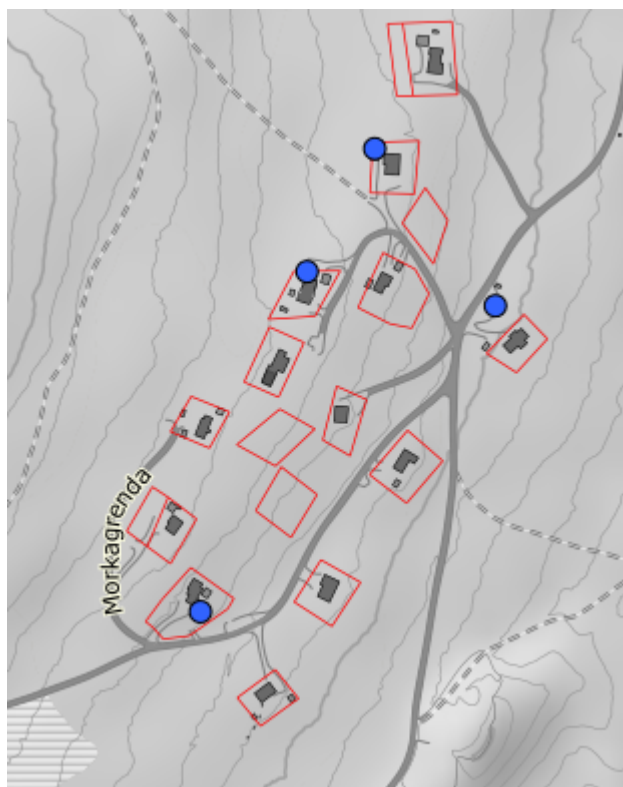
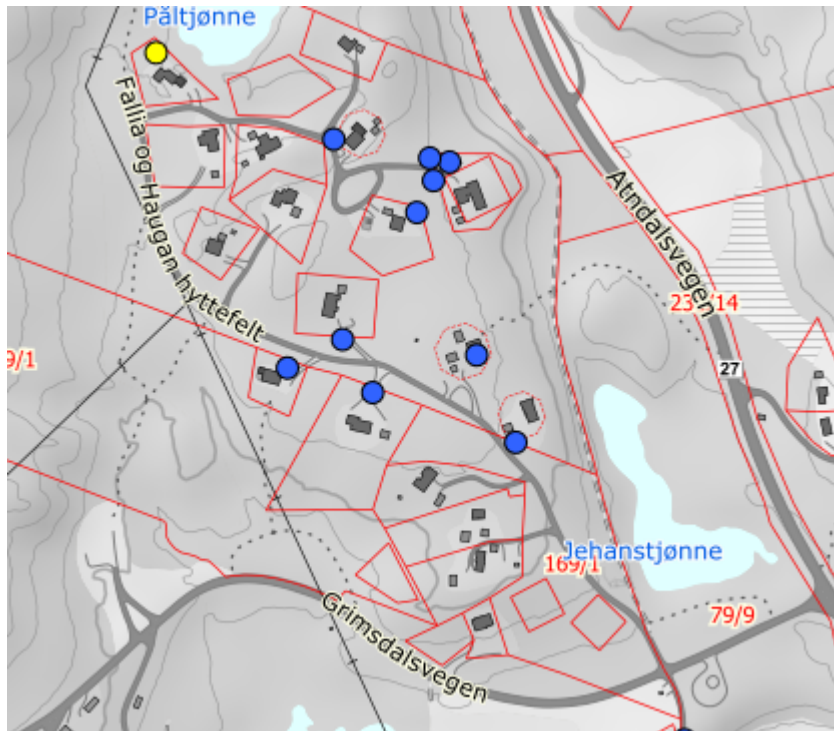
Vi mener dette er viktig å prioritere. ROS analysen skal gi et korrekt bilde av risiko slik at rett type avbøtende tiltak og beredskap blir prioritert.

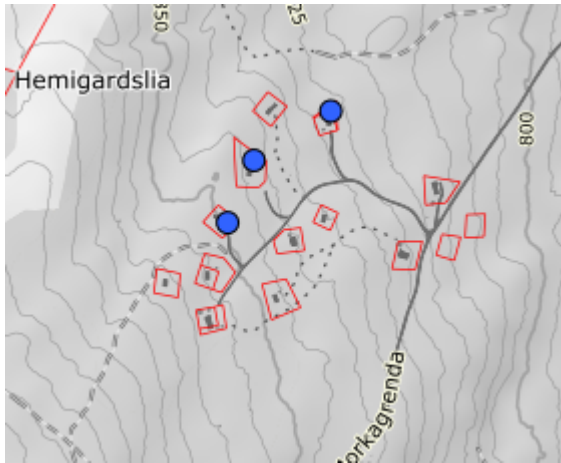
Det er oppgitt at beredskapsplan revideres årlig. Det er viktig at denne sees i sammenheng med oppdatert/revidert ROS analyse.

Det er oppgitt at det ikke er behov for Hovedplan VA. Vi er ikke helt enig i det. Kommuneplanens arealdel (KPA) skal ha en helhetlig kartlegging og vurdering av vann og avløp (VA). Det bør utarbeides en overordnet plan for vann og avløp. KPA må samordnes med Hovedplanen for VA, og denne skal ligge til grunn for hver enkelt reguleringsplan som utarbeides.

I Kommuneplanens arealdel er det oppgitt at det ikke er tillatt med etablering av nye fritidsboliger utenfor områder regulert til dette formålet.

Vi ser på NGU Granada er at det er flere hyttefelt hvor det er etablert borehull for vannforsyning på flere av eiendommene. Som eksempel er det lagt inn utklipp fra noen av disse

Vi har ikke oversikt over hvilken avløpsløsning disse områdene har. Hvis de har punktutlipp er det en risiko for at de forurenses hverandres vannforsyning.

Grunnvannsbrønner som tett vil kunne trekke på samme grunnvannsmagasin.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen § 17 sier at alle vannforekomster som brukes til uttak av drikkevann og hvor uttaket er mer enn 10 m³ vann per dag i gjennomsnitt eller forsyner flere enn 50 personer, skal identifiseres og registreres.

I og med at all videre utbygging av fritidsboliger skal skje i områder regulert til dette formålet, ser vi at det er behov for at Folldal kommune ser på eldre reguleringsplaner, med fokus på løsninger for vann og avløp.

Ved behov bør det gjennomføres omregulering av områder for å få vann og avløp inn i bærekraftige fellesløsninger som ikke tilfører forurensing til nærområdene, og som kan gi et godt grunnlag for videre utvikling av planområdet.

Med hilsen

Ingrid Elisabeth Bjerke
Avdelingssjef.

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987

2604

LILLEHAMMER

Folldal kommune
Gruvvegen 1
2580 FOLLDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Runa Bø, 61 26 60 54

Uttalelse - høring - Folldal - planstrategi 2024-2027 og planprogram kommuneplanens arealdel

Vi viser til brev av 19. mars 2024 med høring av planstrategi 2024 – 2027 for Folldal kommune samt varsel om oppstart og høring av planprogram for kommuneplanens arealdel for Folldal kommune.

Generelt

Vi vurderer høringsdokumentet som oversiktlig, godt strukturert og basert på relevante overordna føringer, inkludert føringene i kommuneplanens samfunnsdel.

Statsforvalteren uttalte seg til kommuneplanens samfunnsdel i brev av 9. mai 2023. Høringsforslaget svarer ut flere av innspillene vi hadde her. Vi vurderer generelt at kommunen har et godt grep om planleggingen og mener høringsforslaget henger fint sammen med kommuneplanens samfunnsdel, og bidrar til at kommunen vil få et oppdatert planverk. Vi ser at Statsforvalterens planstrategiveileder er lagt til grunn for arbeidet. Vi har derfor kun innspill som går ut over denne. Vi knytter tilbakemeldingene til kapittelinnstillingen i planstrategiens «Utviklingstrekk og utfordringer» og kommenterer ev. planbehov ut fra dette.

Planstrategien

Folkehelse (kap. 4.1) og Boligsosiale hensyn (kap. 4.3)

Folkehelseloven ligger som nasjonal føring for arbeidet og vi støtter kommunens ønske om å prioritere oppdatering av folkehelseoversikten. Dette er viktig for det videre planarbeidet. Vi viser i denne sammenheng til folkehelseundersøkelsen som ble gjennomført av fylkeskommunen i 2023 [Folkehelseundersøkelsen 2023 - Innlandet fylkeskommune](#), som er et godt bidrag til denne oversikten.

Det boligsosiale hensynet synes godt ivaretatt, vi støtter en revidering av boligsosial handlingsplan i 2025 knyttet til ny boligsosial lov. Planen bør omhandle både det boligsosiale behovet, og det mer generelle behovet for boliger som kommunen har ansvar for.

Vi støtter også vurderingen om å revidere ny helse- og omsorgsplan. Vi viser i denne sammenheng til Bo trygt hjemme reformen [Meld. St. 24 \(2022–2023\) - regjeringen.no](#). Dette er en oppfølger til Leve hele livet reformen og er regjeringens samlede innsats for et mer aldersvennlig samfunn.

Samfunnssikkerhet og beredskap (kap. 4.2) og Klima og klimatilpasning (4.4)

Planstrategien legger FylkesROS Innlandet 2022-2026 og kommunens helhetlige ROS fra 2018 til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Tiltak i gjeldende ROS for kommunen skal følges opp, og det foregår et regionalt arbeid med å utarbeide nye ROS-analyser for kommunene i regionen. Dette er bra. Vi viser ellers til planstrategiveilederen for veiledning om videre arbeid på dette området.

Kommunen har pekt ut klima og klimatilpasning som et av fem fokusområder for revidering av kommuneplanens arealdel, og vil vurdere hensynssoner og bestemmelser opp mot ny kunnskap om klimaendringer og klimatilpasning. Dette er positivt. Vi peker på at det også kan være behov for en gjennomgang av kommunens øvrige planer med tanke på om hensynet til et endret klima innebærer oppheving eller revisjon av disse.

Miljø, naturverdier og langsiktig arealbruk (kap. 4.5)

Villrein

Folldal kommune ligger sentralt i våre villrein fjell, med areal i Rondane, Sønkleppen og Knutshø. Kommunen omtaler hensynet til villrein på en god måte og viser til relevante nasjonale og regionale føringer. Arealdelen til kommuneplanen er forholdsvis ny og det er positivt at kommunen likevel er innstilt på å ta grep og følge opp nye signaler gjennom planvask.

I tillegg til føringene kommunen viser til, kommer [stortingsmelding](#) «Ein forbetra tilstand for villrein» (Meld. St. 18) som blei offentliggjort den 05. april 2024. Et av de fem strategiske områdene for å nå målene om forbedret tilstand er en helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villrein fjellet. Regjeringa vil:

- *Oppfordre kommunane ved revidering av kommuneplanen sin arealdel å ta omsyn til ny kunnskap om villreinen sin arealbruk og oppdaterte regionale planar. Dette bør inkludere å gjere ei vurdering av ikkje realiserte område til fritidsbusetnad, for mogleg endring til LNFR-formål.*
- *Evaluerer regionale og kommunale planar i villrein fjella.*
- *Styrkje rettleiinga om konsekvensutgreiingar for overordna planar og for konkrete prosjekt/ tiltak og reguleringsplanar i leveområda til villreinen*

Det er presisert vidare i meldinga at:

- *Inntil måla i denne meldinga for tilstanden til villreinen er nådde, må det leggjast vesentleg vekt på omsynet til villreinen når det er konflikt med andre samfunnsomsyn, for eksempel utbyggingsinteresser. Klima- og miljødepartementet vil fortsatt leggje til grunn ei låg grense for innvendingar og motsegner i villrein fjellet dersom kommunane ikkje følgjer opp måla for tilstanden til villrein i sine regionale og kommunale arealplanar*

Regjeringa har også sendt nye statlige planretningslinjer [statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet](#) på høring (høringsfrist 12.06.2024). Et av forslagene er at det skal tas nødvendige hensyn til leveområdene til villreinen så de ikke forringes eller går tapt gjennom arealendringer og nedbygging. Videre at planer som avviker fra disse planretningslinjene vil kunne gi grunnlag for innsigelser fra miljøforvaltningen.

Vann og avløp

Under «Øvrige planer (kap. 5.3)» sier kommunen at tiltakene i planen er gjennomført og at planen derfor tas ut. Kommunen mener det ikke er behov for ny plan da det ikke planlegges ny utbygging.

Vi viser til regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion og hvordan det er forventet at miljømålene for vannkvalitet skal nås. Det er avgjørende for kommunenes planarbeid å ha oversikt over avløpsinfrastrukturen. Vi har liten kjennskap til kommunens renseanlegg da kommunen selv er myndighet for disse, men vi ser at fornyingsgraden av gammelt avløpsnett er lav og bør intensiveres. I tillegg er det nå en prosess der EUs avløpsdirektiv revideres. Slik det foreligger nå er det svært sannsynlig at alle tettbebyggelser over 1000 pe vil bli innlemmet i avløpsdirektivets virkeområde. Brattbakken rensepark er i dag tilført > 1000 pe, og vil derfor påvirkes av disse endringene. Det vil blant annet føre til strengere rensekrav, krav om akkreditert prøvetaking, ytterligere krav knyttet til vedlikehold av ledningsnett og at Statsforvalteren overtar som forurensningsmyndighet. Vi mener derfor det er svært viktig at Folldal kommune utarbeider en ny/reviderer den gamle hovedplanen for vann og avløp slik at det foreligger en overordnet og helhetlig plan for hvordan vann- og avløp skal håndteres i kommunen i framtiden.

Planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel

Planprogrammet bygger på samfunnsdelens arealstrategi. Ifølge planstrategien står planvask og å redusere kommunens hyttereserve sentralt. Dette er positivt og i tråd med nasjonale forventninger. Vi peker også på behovet for planvask ut fra hensynet til et endra klima, jf. merknad til planstrategien over.

Statsforvalteren mener at kommunen i stor grad svarer ut overordna føringer for planarbeid innenfor våre ansvarsområder. Revisjonen omfatter fem hovedområder. Vi har noen særlige merknader til «*Naturmangfold og jordvern*»:

Revisjonen skal omfatte en reduksjon av kommunens hyttereserver. I tillegg skal planen vurdere lokalisering og avgrensing av avsatte områder for ny bebyggelse med hensyn til naturmangfold og jordvern. I konsekvensutredninga for denne planen må det spesielt tas hensyn til bl.a. leveområdet for villrein. I tillegg til å vurdere det enkelte forslaget til endringer, skal den totale belastningen på villreinområdene av alle endringsforslagene vurderes.

Folldal kommune har et omfattende planverk, og praksis/ambisjoner om jevnlig rullering av planene. Planstrategien og planprogrammet følger opp målsettingene om å ta vare på av villreinens leveområder både fra gjeldende arealdel og samfunnsdel i kommuneplanen. Dette er svært positivt. Vi vil her særlig trekke fram at kommunen ved revisjon av kommuneplanens arealdel vil foreta en såkalt «planvask» med mål om å redusere tomterreserven for fritidshus.

Kommunen skriver i 5.2 om dispensasjoner for påbygg av eksisterende fritidsboliger at «*Generelt er det hensiktsmessig at slike saker behandles som dispensasjon slik at særlige hensyn blir vurdert i den enkelte sak*». Dette er imidlertid ikke i tråd med Naturmangfoldlovas §10 om å vurdere samla belastning av tiltak, også framtidige. Det er heller ikke i tråd med retningslinjene for randområde/buffersone/sone2 i regionale planer, jf. Rondane og Sølknkletten: «*Lokale rammer for bebyggelsen må konkret vurderes i den enkelte buffersone og fastsettes ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snauffjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse. Kommunene anbefales (gjennom revidering av kommuneplanens arealdel) å utarbeide særskilte bestemmelser for buffersonene*».

Med få hytter totalt utenfor regulerte områder og med få dispensasjonssøknader i året, ser vi at det kan bli en uforholdsmessig stor jobb å utarbeide slike retningslinjer. Det er imidlertid viktig at kommunen også for dispensasjonssaker foretar ei samla vurdering av potensiell utbygging av alle fritidshus.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Øyvind Gotehus

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Innlandet fylkeskommune	Pb. 4404	2325	HAMAR
Norges vassdrags- og energidirektorat Region Øst	Postboks 4223	2307	HAMAR
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Direktoratet for mineralforvaltning

med Bergmesteren for Svalbard

Folldal kommune
Gruvvegen 7
2580 FOLLDAL

Dato: 29.04.2024
Vår ref: 24/01475-2
Deres ref: 24/225 - 3

Uttalelse til høring av kommunal planstrategi 2024–2027 og planprogram for kommuneplanens arealdel i Folldal kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 29. februar 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Om saken

Folldal kommune sender forslag til planstrategi 2024-2027 med planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel ut på høring. Kommunens arealstrategi ble vedtatt i 2023 og er en del av kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategien skal følges opp i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Uttalelse til kommunal planstrategi

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 står det at regional og kommunal planlegging er viktige verktøy for å sikre at verdifulle mineralforekomster, som kan gi framtidig verdiskaping, ikke bygges ned. Kommunal planlegging er avgjørende for å sikre de langsiktige arealbehovene for mineralnæringen. Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer.

Regjeringen forventer blant annet at:

- *Viktige mineralforekomster sikres i regionale og kommunale planer, og utvinning avveies mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.*
- *Helhetlig masseforvaltning avklares i regionale og kommunale planer. Planer for større bygge- og anleggsarbeider avklarer hvordan overskuddsmasser skal disponeres og hvordan nødvendig areal til håndteringen skal sikres. Muligheten for ombruk og materialgjenvinning vurderes, og massebalanse bør tilstrebes.*

Kommunen skal rullere arealdelen. Arealdelen er et viktig verktøy for å synliggjøre viktige mineralressurser og masseuttak i tråd med nasjonale mål og forventninger. Arbeidet med arealdelen gir også en god mulighet for å gjøre en overordnet vurdering

av hvordan kommunen skal forvalte mineralressursene lokalt og legge rammer for mineralutvinning.

Uttalelse til planprogram for kommuneplanens arealdel

Ifølge Norges geologiske undersøkelse (NGU) sine ressursdatabaser er det registrert flere forekomster av grus og pukk¹ og av malm og naturstein² i Folldal kommune. Kobberforekomsten Grimsdalen³ er vurdert til å ha nasjonal betydning. Kobber er i tillegg definert som kritisk og strategisk råvare gjennom Norges mineralstrategi og EU.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster gjøres utilgjengelig for kommende generasjoner. Det er derfor viktig at det i planarbeidet konkret blir vurdert hvordan arealbruken i Folldal kan få betydning for mineralske forekomster og masseuttak, og rammer for forvaltning av de ulike mineralske ressursene.

Det er store lokale og regionale forskjeller i tilgang til mineralske ressurser. Behovet for mineralske ressurser kan knyttes til alt fra lokal byggeaktivitet til storskala gruvedrift mot et globalt marked. Det vil være næringsinteresser ved utnyttelsen av mineralske ressurser, både direkte ved det enkelte masseuttak og indirekte, ved ulike typer industriell videreforedling av ressursene. Mål 6.3 i høringsforslaget sier at kommunen skal legge til rette for næringsutvikling. Strategier for dette er blant annet at viktige mineralforekomster ikke gjøres utilgjengelige for framtidig utvinning og at kommunen er positive til prosesser for leting etter drivverdige metaller. Strategien kan bidra til å ivareta eksisterende og fremtidige områder av interesse innenfor mineralnæringen.

I planprogrammet, under punkt 6.5. om utredningsbehov, står det at det er behov for å kartlegge hvor langt fram i tid eksisterende massetak og råstoffområder dekker behovet for byggeråstoff, for å kunne vurdere om det skal avsettes nye områder for råstoffutvinning i planen. Tilgang på byggeråstoffer er avgjørende for å kunne realisere planlagte utbyggingstiltak. Folldal har ifølge DMFs levetidskart⁴ og ressursregnskap⁵ for byggeråstoff 20–50 års levetid på uttak av løsmasser og 0 års levetid på uttak av fast fjell.

Arealbruk for masseuttak i arealdelen

I DMF sitt uttaksregister⁶ er det registrert 11 uttak. 5 av disse er i drift og 6 er avvirket. Kun ett av uttakene i drift har driftskonsesjon⁷. DMF har gått gjennom hvordan kjente uttak i drift er avsatt i gjeldende arealdel:

- *Grimsbu grustak* er avsatt til detaljeringssone hvor reguleringsplan fortsatt skal gjelde. Uttaket er regulert til steinbrudd/masseuttak i reguleringsplan fra

---

¹ Grus- og pukkforekomster (NGU): https://geo.ngu.no/kart/grus_pukk_mobil/

² Malm-, industrimineral- og natursteinsforekomster (NGU): https://geo.ngu.no/kart/mineralressurser_mobil/?lang=nor

³ Grimsdalen kobberforekomst (NGU): <https://geo.ngu.no/api/faktaark/mineralressurser/visMetaller.php?objid=6371&lang=nor>

⁴ Levetidskart for byggeråstoff (DMF): <https://dirmin.no/levetidskart>

⁵ Ressursregnskap for byggeråstoff (DMF): <https://dirmin.no/ressursregnskap>

⁶ Kartinnsyn DMF: <https://minit.dirmin.no/kart/>

⁷ Konsesjonskart (DMF): <https://dirmin.no/data/konsesjoner?sok=&kommune=folldal&fylke=>

2011. Uttaket har ikke konsesjon etter mineralloven, men det er rapportert årlig uttak av løsmasser til DMF.

- *Grimsmoen grustak* er avsatt til detaljeringszone hvor reguleringsplan fortsatt skal gjelde. Uttaket er regulert til massetak i reguleringsplan fra 2011. Uttaket har fått tildelt konsesjon etter mineralloven.
- *Krokhaug steinbrudd* er avsatt til råstoffutvinning. Uttaket er registrert som meldepliktig uttak i DMF sitt uttaksregister. Det er ikke rapportert uttak her de siste årene.
- *Langranden massetak* er avsatt til LNFR-formål. Uttaket er registrert som meldepliktig i DMF sitt uttaksregister.
- *Sagbekken-Åseng* er et registrert uttak av sand og grus med lokal betydning i NGUS database. Konsesjonsområde regulert gjennom R27. DMF anbefaler at reguleringsplanen tas inn i overordnet plan.
- *Masseuttak Markbulidammen* er avsatt til andre typer bebyggelse og anlegg og LNFR-formål. Uttaket er registrert som meldepliktig i DMF sitt uttaksregister.

Det er også flere uttak som er registrert som nedlagt eller avviklet i uttaksregisteret vårt. Kommunen kan vurdere å ta ut områder til råstoffutvinning hvis det ikke lengre er aktuelt med uttak.

Områder der det skal drives masseuttak i planperioden bør avsettes til *nåværende råstoffutvinning* i plankartet. Områder der det er planlagt masseuttak som ikke er påbegynt, eller områder for utvidelse av eksisterende masseuttak, bør avsettes til *framtidig råstoffutvinning*, og vises i plankartet med ytre grenser for framtidig uttak.

Hensynssoner

Kommunen kan også vurdere å benytte hensynssone H590 på arealer omkring eksisterende mineraluttak der det ikke er registrerte forekomster for å unngå konflikt med andre arealinteresser. Rundt viktige forekomster, som Grimsdalen, forventer DMF at kommunen vurderer bruke hensynssone for å synliggjøre mineralressursen.

Hensynssone H590 bør også vurderes for andre områder med registrerte forekomster med mineralske ressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning. Hensikten med en slik hensynssone kan være å sørge for at det ikke foretas utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere mineralutvinning.

Undersøkelserettigheter til statens mineraler

Folldal har områder med undersøkelsesrettigheter⁸ etter statens mineraler i sentrale deler og nordøstlige deler av kommunen. Dersom det foreslås ny arealbruk innenfor områder med undersøkelsesrettigheter, bør rettighetshavere informeres om planprosessen og få mulighet til å gi uttalelse til planen.

Gamle gruver

Kommunen skriver at det i konsekvensutredningen skal ta spesielt hensyn til områder med tidligere gruveaktivitet med tanke på forurensning og stabilitet og sikkerhet

---

⁸ Kart med bergrettigheter:

<https://dirmin.no/data/bergrettigheter?sok=&kommune=folldal&fylke=>

knyttet til gamle gruveganger og -åpninger. Kommunen bør vurdere om ny arealbruk kan komme i konflikt med gruveåpninger og avsluttede underjordsanlegg, og vurdere om gruveåpninger skal synliggjøres i plankartet. På DMF sitt kartinnsyn⁶ ligger aktsomhetskart for gamle gruver.

Konsekvensutredning

Kommunen skriver i planprogrammet at det i konsekvensutredningen skal tas spesielt hensyn til områder med viktige mineralressurser. I arbeidet med arealdelen må kommunen identifisere vesentlige virkninger av forslag til endret arealbruk på viktige mineralressurser, jf. Forskrift om konsekvensutredninger § 21. I dette arbeidet skal *grus- og pukkdatabasen*⁹ og *mineralressursdatabasen*¹⁰ fra NGU og DMF sitt kartgrunnlag legges til grunn for utredning av arealinns spill. Datasett med forekomstene kan lastes ned fra GeoNorges kartkatalog¹¹.

Alle nye områder som kommer i nærheten av, eller i berøring med, mineralske forekomster, prospekter eller masseuttak, bør vurderes om de gjør ressurser utilgjengelige for framtida.

Kjente forekomster som ikke har fått en verdivurdering av NGU kan inneholde ressurser som er, eller kan bli, viktige for framtidens ressurs situasjon. Innenfor prospekter er det større sannsynlighet for at det kan finnes forekomster som kan være viktige. Ved forslag om ny arealbruk som kan påvirke forekomster og prospekter, må det innhentes informasjon som gir et endelig beslutningsgrunnlag for om viktige ressurser blir berørt.

Ved masseuttaksområder bør kommunen også vurdere om endret arealbruk berører potensielle utvidelsesområder for uttaket. Se også DMFs kart med konsesjonsområder i kommunen⁷. For å sikre en langsiktig forvaltning av ressurser er viktig at kommunen tar med forekomster som ikke nødvendigvis er vurdert som viktige nå, kan bli viktige i framtida. Dersom kommunen går inn for arealbruk som påvirker områder med ressurser, bør kommunen i tillegg vurdere om det finnes relevante avbøtende tiltak.

Nye arealer som skal avsettes til råstoffutvinning bør begrunnes ut ifra at det er et reelt behov for uttak av ressurser, som ikke kan erstattes av for eksempel overskuddsmasser fra andre prosjekt, eller ved utvidelse av eksisterende uttak. Dersom det blir foreslått å etablere nye masseuttak, bør det følge en begrunnelse i konsekvensutredningen der det vurderes om avsetting av areal for råstoffutvinning er i tråd med Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning¹².

---

⁹ Datasett for grus og pukk:

<https://kartkatalog.geonorge.no/metadata/grus-og-pukk/a26e57bc-15bd-46db-8504-6c6ed1e7c501>

¹⁰ Datasett for mineralressurser: <https://kartkatalog.geonorge.no/metadata/mineralressurser-industrimineral-naturstein-og-metaller/5a887d78-07ef-44c6-8941-cb8017c6328c>

¹¹ GeoNorges kartkatalog: <https://kartkatalog.geonorge.no/>

¹² SPR klimatilpasning: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-28-1469>

Bestemmelser i arealdelen

I utformingen av bestemmelsene til ny arealdel anbefaler DMF at kommunen stiller tydelig krav om reguleringsplan for nye, og utvidelser av eksisterende, masseuttak. Regulering vil gi gode muligheter til å legge til rette for en forutsigbar, hensiktsmessig og forsvarlig drift av uttaket og bedre forvaltning av ressursene som skal tas ut. I tillegg vil en planprosess ivareta medvirkning, og bidrar til å sikre utredning av, og ivareta hensyn til, konsekvenser for miljø og samfunn.

Alle uttak av mineralske forekomster er i utgangspunktet omfattet av mineralloven, uavhengig av størrelsen på uttaket. Kommunen kan vurderer å ta inn retningslinjer eller veiledende tekst til bestemmelsene som sier at samlet uttak på mer enn 10 000 m³ krever driftskonsesjon fra DMF før uttaket kan starte opp, og at for uttak over 500 m³ gjelder meldeplikt.

Kommunen kan også vurdere å stille krav om massehåndteringsplan for planer og tiltak som genererer overskuddsmasser.

Klima- og miljøperspektiv

I planprogrammet går det fram at står det at kommunen skal vurdere om det er satt av tilstrekkelig areal mellomlagring av jord- og steinmasser fra større byggeprosjekter. Ved større utbyggingsprosjekt er det viktig at masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer fremfor å deponeres permanent. Økt bruk og gjenbruk av overskuddsmasser kan redusere presset for å åpne nye, masseuttak, utvinning av grus- og pukkforekomster og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare muligheter og rammer for en mer sirkulær mineralressursbruk, for eksempel i form av en masseforvaltningsplan.

Folldal gruver

DMF arbeider på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) med tiltak for å redusere forurensingen fra Folldal gruver etter pålegg fra miljømyndighetene. Arbeidet innebærer forurensningsbegrensende tiltak som planlagt i Helhetlig tiltaksplan Folldal gruver. Det bør ikke planlegges for ny arealbruk med nye tiltak eller andre funksjoner i områdene som kreves for miljøtiltak. Kommunen bør vurdere hvordan areal til tiltak som renseanlegg, grøfter og rørgater skal synliggjøres og avsettes på riktig måte i arealdelen. Konsekvensutredningen til arealdelen er også et viktig verktøy for å kunne avdekke hvilke arealer som kan være egnet til nye tiltak for å realisere forurensningsbegrensende tiltak.

DMF vil i rollen som tiltakshaver for prosjektet *Helhetlig tiltaksplan Folldal gruve* komme med et eget innspill til konkrete arealer for renseanlegg, fordrøyningsbasseng og deponi.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Lars Libach
Fungerende seksjonsleder

Arita Eline Stene
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Arita Eline Stene

Mottakere:

Folldal kommune   Gruvvegen 7   2580 FOLLDAL

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag   Postboks 2600   7734 STEINKJER

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Vår dato:

24.04.2024

Vår ref:

2024/4033

Deres dato:

Deres ref:

24/225 - 3

Folldal kommune
Gruvvegen 7
2580 FOLLDAL

Kontakt saksbehandler
Simon Heier, 74 16 80 85

2024/225-3 - Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø - Uttalelse - kommunal planstrategi - 2024 - 2027 - Folldal kommune

Viser til møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø 23. april 2024 og følgende uttalelse i sak 26-2024:

«Vedtak

Det er positivt at kommunen utarbeider en ny planstrategi. Spesielt med tanke på at det er så store arealer av leveområdet for villreinen i Knutshø som inngår inn i Folldal. Kommunen har derfor et stort ansvar slik at også kommende generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein i Knutshø.

Kommunen har fått med seg de relevante nasjonale og regionale villreinplanene som de bør ta hensyn til og innarbeide inn i planstrategien. Nemnda oppfordrer til at også nye statlige planretningslinjer gjennomgås og innarbeides når de kommer. Det vil være viktig at kommunen får innarbeidet stortingsmelding om villrein inn det kommende arbeidet om man skal kunne nå målet om en forbedret tilstand for villreinen i Knutshø.

Videre så vil villreinnemnda oppfordre kommunen til å opprette et samarbeid med nabokommunene i Knutshø villreinområde for å sikre en bedre og mer lik, regional praksis i motorferdsels- og arealsaker.»

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Søderberg, mobiltlf.: 90 68 68 13, e-post: olav@sunndalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, - Simon Heier, tlf.: 74 16 80 85, e-post simon.heier@statsforvalteren.no

Viser videre til vedlagt protokoll for vurdering og behandling av saken.

Med hilsen

Simon Heier (e.f)
sekretær

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Protokoll fra villreinnemndsmøte 230424